

MISTR

JAN

HUS

VĚRNÝ
AŽ DO
SMRTI

Johnes bna W...

Johnes bus Waoiffec in A. r. cabi

Podle knihy Velké drama věků vydané v roce 2007
nakladatelstvím Advent-Orion, spol. s r. o.
(ISBN 978-80-7172-991-4).

© Advent-Orion, Praha 2015

ISBN 978-80-7172-767-5

MISTR
JAN
HUS

VĚRNÝ
AŽ DO
SMRTI

Johnes bing Wadiffecia Arca

Pomník mistra Jana Husa

Předmluva

„Protož, věrný křesťane, hledaj pravdy, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu, braň pravdy až do smrti: nebť pravda tě vysvobodí od hříecha, od ďábla, od smrti dušě a konečně od smrti věčné, jenž jest odlúčenje věčné od milosti Božie...“ (Jan Hus: Výklad viery 1412)

Český středověký náboženský myslitel, kněz, vysokoškolský pedagog a reformátor mistr Jan Hus je jednou z osobností české historie, které významně ovlivnily dějiny Evropy i světa. V roce 2015 si celý kulturní svět připomíná 600. výročí jeho upálení. Toto výročí nám znovu přibližuje velký význam života a díla tohoto výjimečného muže.

Život mistra Jana Husa, jeho učení i dosah myšlenek, ovlivňujících názory jeho současníků v celé tehdejší Evropě, popisuje v jedné z kapitol knihy Velké drama věků spisovatelka Ellen Whiteová. Věnuje se i širšímu kontextu událostí, které poznamenaly život mistra Jana. Úryvek vybraný do této publikace přináší ucelený pohled do života člověka, který miloval pravdu a byl ochoten pro ni přinést i tu největší oběť.

Spisovatelka Ellen Gould Whiteová (1827–1915) je dodnes jedním z nejpřekládanějších amerických autorů. Její knihy byly přeloženy do více než 160 jazyků a autorčin poutavý vhled do Husova života, díla i významu oslovuje i čtenáře ve 21. století.

Plné znění knihy Velké drama věků ke stažení i další informace najdete na webových stránkách www.velkanadeje.cz.

Mistr Jan Hus – věrný až do smrti

Již před Husem se našli v Čechách ti, kdo veřejně odsuzovali zkaženost církve a vůbec všeobecný úpadek. Jejich působení vzbudilo velkou pozornost. Vyvolalo však také strach církevních hodnostářů, a tak začalo pronásledování učedníků evangelia. Našel se však někdo, jehož svědectví proti Římu mělo pohnout národy.

Jan Hus pocházel z chudé rodiny. Otec mu zemřel velice brzy. Jeho zbožná matka považovala vzdělání a úctu k Bohu za nejcennější věc. To bylo také „dědictví“, které se snažila zajistit pro svého syna. Hus navštěvoval venkovskou školu a pak odešel do Prahy na univerzitu, kde byl přijat jako stipendista.

Na cestě do Prahy ho doprovázela jeho matka. Jako chudá vdova nemohla dát svému synu žádné hmotné dary. Nedaleko před Prahou však spolu poklekli a matka pro svého syna, který již neměl otce, prosila o požehnání od

Otce na nebesích. Zřejmě si ani neuvědomovala, jak Bůh její modlitbu vyslyší.

Na univerzitě na sebe Hus upozornil svou pílí i výbornými studijními výsledky. Svým bezúhonným životem a laskavým, přívětivým jednáním si získal také všeobecnou vážnost. Byl upřímným členem římské církve a opravdově hledal duchovní požehnání, které církev slibovala. O výročních svátcích chodil ke zpovědi, na kterou věnoval posledních pár mincí ze svého chudého měšce, účastnil se procesí, aby získal slibované odpustky. Po absolvování univerzity se stal knězem. Rychle postupoval a záhy se dostal ke královskému dvoru. Stal se také profesorem a později rektorem univerzity,

která mu poskytla vzdělání. Během několika málo let se skromný stipendista stal pýchou své země a jeho jméno znali v celé Evropě.

Hus kazatelem v Betlémské kapli

Dílo reformace zahájil však Hus na jiném poli. Několik let po svém vysvěcení na kněze se stal kazatelem Betlémské kaple v Praze. Pro zakladatele této kaple bylo důležité, aby Boží slovo bylo kázáno v jazyce lidu. Přestože Řím s tím nesouhlasil, v Čechách taková kázání nikdy úplně nevymizela. Velká neznalost Bible však způsobila, že se mezi lidmi všech stavů rozšířily nejhorší neřesti. Hus tyto zlořády neúnavně káral a dovolával se přitom Božího slova, aby prosadil zásady pravdy a čistoty.

Pražský rodák Jeroným, který se později stal blízkým Husovým spolupracovníkem, přivezl s sebou z Anglie Viklefovy spisy. Anglická královna, která přijala Viklefovo učení, byla

Betlémská kaple

českou princeznou a jejím přičiněním se rozšířil vliv anglického reformátora v její rodné zemi. Hus si se zájmem přečetl Viklefovy spisy. Uvěřil, že jejich pisatel je upřímný křesťan, a reformy, které prosazoval, se mu líbily. Aniž

Interiér Betlémské kaple

si to uvědomil, nastoupil cestu, která ho zavedla „daleko od Říma“.

Přibližně ve stejné době se v Praze objevili dva cizinci z Anglie, učenci, kteří přijali pravdu a přišli ji šířit v této vzdálené zemi. Své působení zahájili veřejným útokem na papežovu autoritu, ale úřady je brzy umlčely. Protože se nechtěli vzdát svého záměru, museli používat jiné metody. Byli právě tak dobří malíři jako kazatelé a svou dovednost začali využívat. Na veřejném místě namalovali dva obrazy. Jeden představoval Ježíše Krista, jak vjíždí do Jeruzaléma, „tichý a sedící na oslci“ (Mat. 21,5), provázený svými chudě oděnými a bosými učedníky. Druhý obraz znázorňoval

papežský průvod – papeže oblečeného do dra-
hého roucha, s trojnásobnou korunou, sedícího
na nádherně ozdobeném koni, v čele s truba-
či a v doprovodu skvostně oblečených kardiná-
lů a prelátů.

Bylo to kázání, které upoutalo pozornost ši-
rokých vrstev – kolem obrazů se stále tlačí-
ly davy lidí. Nikdo nemohl přehlédnout jejich
morální poselství. Pro mnoho lidí byl zvlášť
působivý rozdíl mezi tichostí a pokorou Ježí-
še Krista a okázalostí a pýchou papeže, který
se vydával za Kristova služebníka. V Praze pro-
pukly velké nepokoje a cizinci po krátké době
poznali, že je nezbytné, aby v zájmu vlastní
bezpečnosti město opustili. Pražané však neza-
pomněli na naučení, které jim přinesli. Obrazy
hluboce zapůsobily také na Husa a přivedly ho
k hlubšímu studiu Bible a Viklefových spisů.
Ačkoli ještě nebyl připraven přijmout všechny
reformy prosazované Viklefem, poznával jas-
něji pravou povahu papežství a o to horlivě-
ji káral pýchu, ctižádost a zkaženost kněžské
vrchnosti.

Z Čech se světlo šířilo do Německa. Nepo-
koje na pražské univerzitě způsobily, že z Pra-
hy odešly stovky německých studentů. Mnozí
z nich se poprvé seznámili s Biblií pod vlivem
Jana Husa a po svém návratu šířili evangelium
ve své vlasti.

Hus terčem útoků Říma

Zprávy o událostech v Praze se donesly také
do Říma a Hus byl zanedlouho vyzván, aby se

Hus na kazatelně,
Jenský kodex 1490

dostavil před papeže. Uposlechnout pozvání však znamenalo vydat se na jistou smrt. Český král a královna, univerzita, šlechta a správní úředníci poslali papeži společnou žádost, aby Hus směl zůstat v Praze a zodpovídat se prostřednictvím zástupce. Papež žádosti nevyhověl, nařídil, aby Hus byl souzen a odsouzen, a pak vyhlásil nad celou Prahou klatbu.

V oněch dobách vyvolal podobný rozsudek všeobecné zděšení. Obřady, kterými byla klat-

ba provázena, měly vnést hrůzu a strach mezi lidi. Všeobecně byl papež považován za zástupce samého Boha, který drží v ruce klíče nebe a pekla a má moc udílet časné i duchovní tresty. Lidé věřili, že zemřelí ze země postižené papežskou klatbou nemohou vejít do věčné blaženosti, protože nebeské brány jsou pro ně uzavřené, dokud se papeži nezlíbí klatbu sejmout.

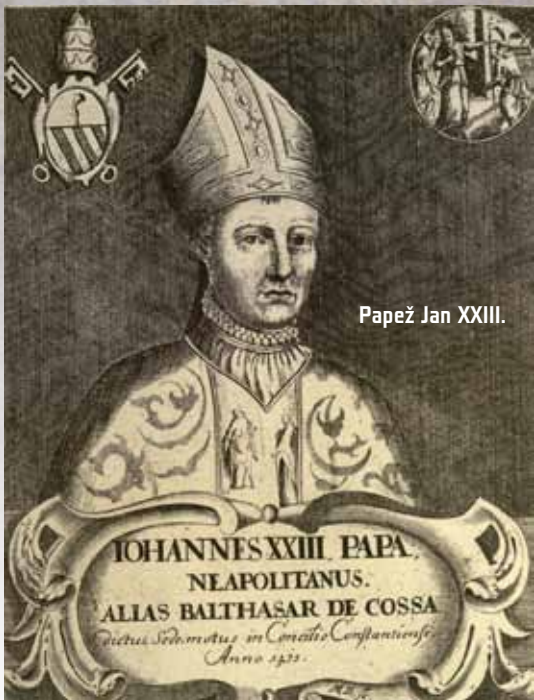
Na znamení této strašné pohromy papež zakázal provádět náboženské obřady. Kostely byly uzavřeny. Svatební obřady se konaly před kostely. Mrtví, kterým byl odepřen pohřeb do svěcené země, byli pochováváni bez pohřebních obřadů v příkopech nebo na polích. Takovými opatřeními, která působila na lidskou představivost, se Řím pokoušel ovládnout svědomí lidí.

V Praze vládl neklid a pobouření. Mnoho lidí odsuzovalo Husa, že je příčinou všeho neštěstí, a žádalo, aby byl vydán Římu k potrestání. Hus na čas z Prahy odešel a uchýlil se do svého rodného kraje. V listě přátelům, které zanechal v Praze, napsal: „Uprchl jsem z naučení Kristova, abych nebyl nepřátelům příležitostí věčného zatracení, spravedlivým také příčinou utrpení a strasti; rovněž aby pošetili díla Božího nestavili. Že bych však od pravdy utíkal, doufám v Boha, že v téže pravdě zemřítí mi dá.“ (Husův list Pražanům z prosince 1412) Hus však ve své činnosti neustal. Procházel krajem a kázal zvědavým zástupům. Opatření, k nimž papež sáhl, aby kázání evangelia zastavil, způsobila spíše jeho další rozšíření. „Vždyť

nic nezmůžeme proti pravdě, nýbrž jen ve jménu pravdy.“ (2. Kor. 13,8)

„Zdalo se, jako by se v Husově mysli v tomto období jeho života odehrával bolestný zápas. Ačkoli se ho církev snažila zstrašit svým hromobitím, Hus nepopíral její autoritu. Římskou církev stále považoval za Kristovu nevěstu a papeže za představitele a zástupce Boha. Hus varoval před zneužíváním moci, nikoli před vlastním principem. Vnímal to jako tíživý rozpor mezi přesvědčením, k němuž dospěl úvahou, a požadavky svědomí. Jestliže je církevní moc spravedlivá a neomylná – a tomu věřit nepřestal –, jak je možné, že mu cosi v jeho nitru velí ji neuposlechnout? Poznal, že uposlechnutí by byl hřích. Proč však by poslušnost neomylné církve měla vést k takovému rozporu? To byl problém, který nedokázal vyřešit, to byly pochybnosti, kterými se trápil dnem i nocí. Nejbliže k řešení byl v okamžicích, kdy uvažoval, že znovu nastala situace podobná tomu, co se odehrávalo již v době Spasitele. Tehdy bezbožní kněží zneužívali svou zákonnou moc k nezákonným cílům. Proto Hus přijal zásadu – a v kázáních ji také nabízel jiným lidem –, že svědomí se má řídit příkázáními Písma pochopenými rozumem. Jinými slovy, že Bůh, který promlouvá v Bibli – a nikoli církev, promlouvající prostřednictvím kněžstva –, je jediným neomylným vůdcem.“ (Wylie, sv. 3, kap. 2)

Když se po nějaké době situace v Praze uklidnila, vrátil se Hus do své Betlémské kap-

le a s ještě větším zanícením dál kázal Boží slovo. Měl sice mocné a vlivné odpůrce, nicméně královna, mnozí šlechtici a značná část lidu stála na jeho straně. Když porovnávali jeho čisté a povznášejší učení i jeho svatý život s dogmaty, jež hlásali představitelé římské církve, s hrabivostí a prostopášností jejich života, pokládali si mnozí za čest, že mohou být jeho přívrženci.

K Husovi, který dosud působil osamocně, se nyní přidal Jeroným. Spojili své osudy – a nakonec je ani smrt nerozdělila. Jeroným, který za svého pobytu v Anglii přijal Viklefovo učení, byl vzdělaný muž s bystrým úsudkem.

Byl to i výborný řečník a vůbec měl vlohy, které lidé obdivují.

U Husa ve větší míře vynikly vlastnosti, které tvoří velikost charakteru. Jeho uvážlivá soudnost brzdila Jeronýmovu impulsivnost; Jeroným přitom Husa respektoval a podřizoval se jeho radám. Díky jejich vzájemné spolupráci postupovala reforma rychleji.

Bůh dopřál, aby mysl jeho vyvolených „nástrojů“ osvítilo velké „světlo“ a odhalilo jim mnohé z bludů Říma. Nedostali však všechno světlo, které chtěl Bůh světu dát. Prostřednictvím svých služebníků Bůh vyváděl lidstvo z temnoty římské církve. V cestě jim však stála spousta překážek, a tak je Bůh vedl krok za krokem, aby je byli schopni překonat. Nebyli připraveni přijmout celé světlo najednou. Kdyby se jim ho dostalo, nutně by se od světla odvrátili jako lidé, kteří dlouho žili ve tmě a najednou pohlédli do plného jasu poledního slunce. Proto Bůh odhaloval iniciátorům reformace světlo poznenáhlu – tak, jak je lidé mohli přijmout. V následujících staletích měli přijít další věrní dělníci, aby vedli lid dál po cestě nápravy.

Rozkol v církvi dále pokračoval. O moc nyní soupeřili tři papežové a jejich rivalita působila mezi křesťany všeobecný zmatek a vedla k nárůstu zločinnosti. Papežové však nezůstali jen u vynášení klateb; boj o moc je nutil získat vyzbrojené vojsko. K tomu ovšem potřebovali peníze, které si opatřili tím, že prodávali různé výhody, úřady a církevní požehnání. Také kněží napodobovali své nadřízené. Aby znemožnili

své odpůrce a posílili své vlastní pozice, uchýlovali se ke svatokupectví a násilí. Hus stále odvážněji kritizoval ohavnosti tolerované ve jménu náboženství. Nebál se veřejně obvinít nejvyšší církevní představitele ze zodpovědnosti za hluboký úpadek, do kterého se křesťanstvo dostalo.

Zdálo se, že Praha je znovu na pokraji krvavého sporu. Jako v dávných dobách byl Boží služebník obviněn, „že uvádí do zkázy Izrael“ (1. Kr. 18,17). Na město byla znovu uvalena klatba a Hus opět odešel do svého rodného kraje. Svědectví, jež tak věrně šířil ze své milované Betlémské kaple, bylo umlčeno. Nyní měl promluvit z vyšší kazatelny, a to ke všem křesťanům, dříve než položí svůj život „na oltář pravdy“.

Svolání sněmu v Kostnici

K nápravě zla, které ničilo Evropu, byl svolán do Kostnice všeobecný církevní sněm. Sněm svolal na přání císaře Zikmunda jeden ze tří soupeřících papežů, Jan XXIII. Žádost o svolání sněmu nebyla papeži Janu příliš po chuti, protože jeho povaha a činnost sotva mohly snést prověřování, i kdyby je vedli preláti s tak uvolněnou mravností, jakými tehdy církevní hodnostáři bezpochyby byli. Neodvážil se však vzdorovat Zikmundově vůli.

Hlavními cíli, jichž měl sněm dosáhnout, bylo odstranění rozkolu v církvi a likvidace kacířství. Proto byli před sněm předvoláni oba vzdoropapežové i hlavní šířitel nových názorů

Jan Hus. Vzдорopapežové se obávali o vlastní bezpečnost, proto se osobně nedostavili, ale dali se zastoupit svými vyslanci. Ačkoli papež

Kostnický koncil, vyobrazení z Kroniky kostnického koncilu Ulricha Richentalta

Jan byl formálně svolavatelem sněmu, ve skutečnosti přistupoval k zasedání s velkou nedůvěrou – podezíral totiž císaře, že má v úmyslu ho sesadit. Obával se, že bude brán k odpovědnosti za neřesti, jimiž zneuctil papežskou korunu, a za zločiny, které spáchal, aby ji získal. Přesto však přijel do Kostnice v okázalém průvodu, za doprovodu nejvyšších církevních hodnostářů a dalších dvořanů. K uvítací ceremonii se sešlo všechno duchovenstvo i hodnostá-

ři města s početným zástupem měšťanů. Čtyři přední konšelé nesli nad hlavou papeže zlatý baldachýn. Před papežem nesli hostii. Byla

to velkolepá podívaná, již umocňovala i bohatá roucha kardinálů a šlechticů.

Mezitím se ke Kostnici blížil jiný poutník. Hus věděl o nebezpečí, které mu hrozilo. Rozloučil se se svými přáteli – jako by je už nikdy neměl spatřit – a vydal se na cestu s pocitem, že ho vede na hranici. I když dostal od českého krále a císaře Zikmunda listy, jež

mu měly zaručit ochranu a bezpečí, přesto učinil všechna nutná opatření, protože svou smrt považoval za velmi pravděpodobnou.

V dopisu, který poslal svým přátelům v Praze, napsal: „Moji bratři, ... vypravil jsem se na cestu ... mezi velmi veliké a velmi mnohé nepřátele... Věřím svému milostivému, moudrému a mocnému Spasiteli, že skrze své zaslíbení a skrze vaši věrnou modlitbu dá mi moudrost a statečnost Ducha svatého,

abych setrval, a oni aby nemohli mne na křivou stranu uchýliti; ač mi dá pokušení, hanění, vězení neb smrt trpěti, jakož jest sám trpěl, a své nejmilejší sluhy v též poddal, a nám dal příklad, abychom pro něho a pro své spasení trpěli. On Bůh a my jeho stvoření, on Pán a my sluhové, on všeho světa král a my lidčkové nestateční, on bez hříchu a my hříšní... On také trpěl i proč bychom my netrpěli? Vždyť naše utrpení v milosti jest naše vyčištění od hříchů... Protož, milí bratři a milé sestry, modlete se snažně, ať mi ráčí dáti setrvání a aby mě ráčil ostříhati od poskvrnění. A jestli k jeho chvále a k vašemu prospěchu má smrt, ať mi ji ráčí dáti beze strachu zlého podstoupiti. Pakli jest k našemu lepšímu, aby mě vám ráčil navrátiti..., abychom ještě spolu v jeho zákoně se poučili, antikristových sítí něco porušili a budoucím bratřím po sobě dobrý příklad zůstavili. Již snad v Praze více mě před smrtí neuzříte; pakli mocný Bůh mě vám ráčí vrátiti, tím se veseleji uzříme; a ovšem když v radosti nebeské spolu se shledáme.“ (Husův list českým přátelům z 10. října 1414)

V jiném dopisu knězi, který se stal učedníkem evangelia, mluví Hus s hlubokou pokorou o svých vlastních chybách, vyznává, že s potěšením nosil pěkné šaty a že spousta času promarnil neužitečnými zábavami. A pak přidává tyto důtklivé rady: „Čest Boží, spása duší a práce ať tebou vládnou, ne majetek prasat neb polností. Měj se na pozoru, abys ... nevzdělával více přibýtek než duši

svou; hled', abys byl vzdělavatelem stánku duchovního, jsa nakloněn k chudým a ponížen, a abys neprojídal statky v hodech. Bojím se také, nenapraviš-li života svého, upouštíje od krásných šatů a nadbytečných věcí, že těž-

Jan Hus před koncilem,
autor C. F. Lessing

ce budeš pokárán od Pána, jakož i já nešťastný budu pokárán... Proto, že jsi mé mluvení a hlásání veřejné od mládí svého znamenitě poznal, není mi třeba ti více psáti. Ale prosím tě pro milosrdenství Ježíše Krista, abys mne nenásledoval v žádné lehkomyšlnosti, kterou's na mně spatřil." Na obálku listu připsal: „Prosím tě, abys tohoto listu neotvíral, leč dostaneš-li zprávu o tom, že jsem mrtev.“ (Husův list Mistru Martínkovi z 10. října 1414)

Cestou Hus všude sledoval známky toho, jak se jeho učení šíří a jak jeho věc lidé příznivě přijímají. Zástupy lidí se sbíhaly, aby ho

spatřily, a v některých městech ho ulicemi provázeli i městští úředníci.

Po příchodu do Kostnice měl Hus naprostou volnost. K císařovu dopisu přidal papež svůj osobní ochranný list. Tato slavnostní a opakovaná prohlášení však byla porušena a reformátor byl v krátké době na příkaz papeže a kardinálů zatčen a uvězněn v temné žalární kobce. Později byl převezen do hradního vězení na druhém břehu Rýna. Papež svou věrolomností mnoho nezískal, zanedlouho byl sám vězněn ve stejném vězení (Bonnechose, sv. 1, str. 247). Zodpovídal se totiž před koncilem z toho, že vedle vraždy, svatokupectví a cizoložstva spáchal nejodpornější zločiny – „hříchy, které se nesluší ani jmenovat“. To prohlásil samotný koncil, který také papeže nakonec zbavil tiáry a nechal ho vsadit do vězení. Koncil rovněž sesadil vzdoropapeže a zvolil nového papeže (viz Dodatek č. 18).

Ačkoli se papež dopouštěl větších zločinů, než z jakých kdy Hus obviňoval kněžstvo a kvůli nimž požadoval nápravu, přesto týž koncil, který později papeže sesadil, udělal všechno pro to, aby reformátora zničil. Husovo uvěznění vyvolalo v Čechách velké pobouření. Mocní šlechtici zaslali koncilu protest proti takovému postupu. Císař, který nelibě nesl, že jeho záruky byly porušeny, vyslovil nesouhlas s opatřeními proti Husovi. Husovi protivníci však soptili hněvem a umíněně lpěli na svém; dovolávali se císařova zájmu o církev, snažili se v něm vzbudit strach a předsudky. Předložili dlouhý seznam argumentů, aby dokázali, že „není po-

třeba dodržovat přísahu danou kacířům nebo osobám podezřelým z kacířství, i když dostali záruky bezpečnosti od císařů a králů“ (Jacques Lenfant, Dějiny kostnického koncilu, sv. 1, str. 516). Tak se jim podařilo prosadit své záměry.

Hus před koncilem

Oslaben pobyt ve vězení – v němž díky vlhkému a zatuchlému prostředí onemocněl zimnicí, která ho málem připravila o život – předstoupil Hus konečně před koncil. V řetězech stál před císařem, který se svou ctí zavázal, že ho ochrání. Během dlouhého procesu zastával

Hus před koncilem, část obrazu Václava Brožíka

Hus pevně pravdu a před shromážděnými církevními a světskými hodnostáři vyslovil rozhodný nesouhlas se zkažeností kněžské vrchnosti. Když mu dali na vybranou, zda odvolá své učení, nebo podstoupí smrt, zvolil úděl mučedníka.

Boží milost mu byla oporou. Během týdnů utrpení – než koncil vynesl konečný rozsudek – plnil jeho duši nebeský pokoj. „Psal jsem list tento vám,“ napsal přátelům, „v žaláři v okovech, čekaje nazítří na smrt odsouzení... Kterak se mnou Pán Bůh milostivě činil

Nejstarší známé vyobrazení
Jana Husa – iluminace
v Martinické bibli, 1430

a se mnou jest v divných pokušeních, poznáte, až se u Boha v radosti z jeho milosti setkáme.“ (List Husův veškerému národu českému z 10. června 1415)

V šeru vězeňské kobky předvídal Hus vítězství pravé víry. V duchu se vracel do Betlémské kaple v Praze, kde donedávna kázal evangelium, a ve snu uviděl papeže a jeho biskupy, jak ničí obrazy Krista, které namaloval na stěny kaple. „To ho nesmírně zarmoutilo; druhého dne však viděl ve snu mnoho malířů, kteří znovu malovali tyto obrazy, a ty byly ještě

krásnější a bylo jich ještě více. Když malíři své dílo dokončili, vystoupili před shromážděním lidí se slovy: „Jen ať sem přijdou biskupové a kněží. Tyhle obrazy už se jim nikdy smazat nepodaří!“ Hus pak ke svému snu poznamenal: „Doufám, že Kristův život, který slovem jeho v Betlémě malován byl ode mne v lidských srdcích, který zničití chtěli, ... malován bude od četnějších kazatelů lepších než já.“ (D'Aubigné, díl 1, kap. 6)

Pak byl Hus předveden před koncil naposledy. Bylo to velkolepé, slavnostní shromáždění – císař, říšská knížata, vyslanci králů, kardinálové, biskupové a početný zástup lidí, kteří se přišli podívat na to, co se bude dít. Ze všech končin křesťanského světa se shromáždili svědkové této první velké oběti v dlouhém zápase, kterým měla být vybojována svoboda svědomí.

Když koncil Husa naposledy vyzval, aby se rozhodl, reformátor potvrdil své dřívější prohlášení. Pak upřel pronikavý pohled na pannonníka, který tak hanebně porušil své slovo, a prohlásil: „Rozhodl jsem se z vlastní svobodné vůle přijít před tento koncil s ochranným průvodním listem zde přítomného císaře.“ (Bonnechose, sv. 2, str. 84) Po Zikmundově tváři se rozlil krvavý ruměnec, když se zraky celého shromáždění obrátily na něj.

Upálení Jana Husa

Jakmile byl vynesena rozsudek, začal obřad, kterým byl Hus zbaven kněžství. Biskupové

oblékli vězně do kněžského roucha. Když ho měl Hus na sobě, prohlásil: „Náš Pán Ježíš Kristus byl oblečen do bílého roucha na posměch, když ho dal Herodes předvést před Piláta.“

(Bonnechose, sv. 2, str. 86) Když pak byl znovu vyzván, aby odvolal, obrátil se k lidu a odpověděl: „S jakou tváří bych hleděl na nebesa? Jak bych mohl pohledět do tváře těm mnoha lidem, kterým jsem kázal čisté evangelium? Ne, cením si jejich spásy více než tohoto ubohého těla, určeného nyní k smrti.“ Kus po kuse z něho svlékali kněžský oděv, přičemž každý biskup pronesl kletbu, když prováděl svou část obřadu. Nakonec mu na hlavu nasadili čepici z papíru ve tvaru špičaté biskupské mitry, pomalovanou ošklivými obrazy ďáblů a s nápisem „Arcikacíř“ na přední straně. „S největší radostí,“ prohlásil Hus, „ponesu tuto korunu hanby pro tebe, Pane Ježíši, jenž jsi pro mne nesl korunu trnovou.“

Když byl takto vystrojen, preláti řekli: „Nyní poroučíme tvou duši ďáblu.“ „A já,“ odpověděl Jan Hus, a pozdvihl zrak k nebi, „poroučím svého ducha do tvých rukou, Pane Ježíši, neboť jsi mne vykoupil.“ (Wylie, sv. 3, kap. 7)

Pak ho předali světským úřadům. Když ho vedli na místo poprav, šel za ním obrovský zástup – stovky ozbrojenců, kněží a biskupové ve svých drahocenných hávech, i občané Kostnice. Když ho přivázali ke kůlu a k zapálení hranice už bylo také všechno připraveno, vyzvali ještě jednou Husa, aby se zachránil tím, že své bludy odvolá. „Jaké bludy mám odvolat?“ ohradil se Hus. „Nejsem si vědom žádné-

ho bludu. Volám Boha za svědka, že všechno, co jsem psal a kázal, sledovalo záchranu duší před hříchem a zatracením. A proto s největší radostí chci pravdu, kterou jsem psal a hlásal, zpečetit svou krví.“ (Wylie, sv. 3, kap. 7) Když vzplály kolem něho plameny, začal zpívat: „Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou“ a zpíval, dokud jeho hlas nebyl umlčen navždy.

I jeho nepřátelé byli překvapeni jeho odvážným vystupováním. Jeden z horlivých zastánců papežství popsal mučednictví Husa a Jeronýma, který zemřel nedlouho potom, slovy: „Oba byli pevné mysli, když se přiblížila jejich poslední hodina. Chystali se na hranici, jako by šli na svatební hostinu. Nevydali ze sebe jediný vý-

Jan Hus na hranici, dřevoryt 1563

křik bolesti. Když plameny vzplály, začali zpívat žalmy a hluk ohně mohl stěží přehlušit jejich zpěv.“ (Wylie, sv. 3, kap. 7)

Když oheň zcela strávil Husovo tělo, byl popel i se zemí, na které ležel, sebrán a vhozen do Rýna a řeka jej odnesla do moře. Husovi pronásledovatelé doufali, že se jim konečně podařilo vymýtit pravdu, kterou hlásal, a jen stěží mohli tušit, že popel odplavený do moře bude jako semeno roznesen do všech koutů světa a v zemích dosud neznámých přinese „bohatou žeň“ – lidi, kteří budou svědčit o pravdě. Hlas, který zazněl na kostnickém sněmu, se bude v mnoha ozvěnách vracet celá další stáletí. Husova životní pouť skončila, ale pravda, pro kterou zemřel, nemůže nikdy zahynout. Jeho příklad víry a vytrvalosti povzbudil jiné, aby pevně stáli za pravdou a bránili ji navzdory hrozbě mučení a smrti. Jeho poprava ukázala celému světu proradnost a krutost Říma. Nepřátelé pravdy, ač si to neuvědomovali, tak ve skutečnosti prospěli tomu, co se snažili zničit.

VELKÉ DRAMA VĚKŮ

*Vývoj křesťanství
a vize budoucnosti*

Ellen Gould Whiteová

Spisovatelka jedinečným způsobem plasticky vykresluje poslední dvě tisíciletí světových dějin, přibližuje nám jejich nejdůležitější mezníky i některé z jejich klíčových postav. Končí nádhernou „prorockou“ vizí, která nabízí naději na nový, lepší věk lidstva bez válek, konfliktů a utrpení. Knihu si můžete zdarma stáhnout na www.velkanadeje.cz, kde získáte i bližší informace o autorce.

SPOR POKRAČUJE

*Boj dobra a zla v dějinném
kontextu od starověku
po současnost*

Ludvík Švihálek

Autor se ve své knize zaměřuje na vývoj společnosti od roku 70 po Kr. až po současnost. Věnuje se nejen hlavnímu proudu dějin, ale zmiňuje i zdánlivě zanedbatelné události, které se však v kontextu boje mezi dobrem a zlem ukázaly jako stěžejní. Jeho výklad je navíc obohacen ještě o jeden důležitý rozměr – o porozumění dávným biblickým proroctvím, která však zároveň ovlivňují i životní osudy lidí v současnosti.

Knihy můžete zakoupit na stránkách www.adventorion.cz.

STŘEDISKO KORESPONDENČNÍCH KURZŮ

NABÍDKA PRO VÁS – INTERNETOVÉ A KORESPONDENČNÍ KURZY ZDARMA

Chcete získat hodnotné informace poštou nebo přes internet? Chcete společně s námi hledat čestné odpovědi na důležité otázky: V čem mi může v dnešní době pomoci Bible? Přežije naše modrá planeta? Jak mám najít smysl svého života? Co můžu udělat pro sebe i moje nejbližší, ať je nám spolu dobře?

UTOPIE?

Čemu a proč vlastně křesťané věří. 19 audio i video pořadů na téma křesťanství.

GLOBÁLNÍ PROBLÉMY

9 lekcí, které se věnují otázkám budoucnosti Země.

IMPULZY ŽIVOTA

Ve 28 lekcích získáte základní přehled o Bibli a víře v Boha.

OBJEVY V BIBLI

Kurz obsahuje 24 lekcí, které objasňují biblické odpovědi na otázky, které nás napadají.

HARMONICKÁ RODINA

V 8 lekcích se dozvíte, jak posílit rodinné vztahy.

VEZMI ZDRAVÍ DO SVÝCH RUKOU

Dozvíte se, co je zdravé, abyste si mohli svůj život opravdu vychutnat. 12 lekcí.

Kde můžete kurzy objednat:

Středisko korespondenčních kurzů

Kopaniny 11

709 42 Ostrava – Mariánské Hory

tel.: 596 635 730

skk@casd.cz

www.skk.cz

MISTR
JAN
HUS

VĚRNÝ
AŽ DO
SMRTI

Ellen Gould Whiteová

Vydal Advent-Orion, spol. s r. o.

Roztocká 5, Praha 6

www.advent-orion.cz

Grafická úprava a sazba Robert Prokopec

Foto iStock.com, Shutterstock.com, Wikipedia

Vydání první, Praha 2015

Vytiskla tiskárna Bohumil Jedlička, Orličky

ISBN 978-80-7172-767-5

Jeden člověk – může vůbec něco změnit? Někdy jeden hlas, říkající neohroženě pravdu, může ovlivnit životy těch, kteří slyší. Slova, věrohodně podepřená životem, mají sílu měnit a napravovat špatnost. Mistr Jan Hus inspiroval nejen své současníky, ale svými myšlenkami a postoji ovlivnil další vývoj Evropy. Pojdme poznat reformátora, kazatele, myslitele a pedagoga, ale i člověka s otázkami a slabostmi. Muže, který zůstal věrný až do smrti a zanechal nám odkaz: Pravda, ta Boží, vítězí nade vším.

